

Onderwerp Voortgang herindeling

Steller H.H.J. Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 65 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4734310

Datum 25-11-2014 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Via deze brief willen wij informeren over de voortgang van de herindeling in onze regio. Het collegeprogramma is daarbij ons vertrekpunt. Hierin hebben we over de herindeling in de provincie Groningen het volgende opgenomen:

“Wij zetten de koers van de afgelopen periode door. Dat betekent dat een evenwichtig Meerstad, dat financieel en bestuurlijk onder dezelfde gemeente valt, voor ons van groot belang is.

Wij realiseren ons dat het speelveld na de verkiezingen is veranderd en wachten met een open houding het vervolg af.”

Nu ruim een half jaar na het tot stand komen van ons collegeprogramma maken we een tussenbalans op met een specifieke vooruitblik voor de grenscorrectie Meerstad. Samen met het college van de gemeente Slochteren willen wij graag een ontwerpbesluit grenscorrectie Meerstad opstellen en die medio volgend jaar aan u ter besluitvorming voorleggen.

Voortgang in de regio

Voor we echter op specifiek Meerstad uitkomen, willen we eerst de veranderingen ‘in het speelveld’ weergeven. Hiervoor verwijzen wij naar bijgevoegde actuele brief van de provincie Groningen (d.d. 19 november 2014). De passage over ‘ons cluster’ nemen we hier even over: “In het cluster Groningen-Haren-Ten Boer loopt bij Ten Boer een aanvraag voor de artikel 12-status. Het artikel 12-rapport van het ministerie van BZK wordt de komende weken verwacht. Mede op basis hiervan kan dan ook nadere besluitvorming over de standpuntbepaling van college en raad ten aanzien van herindeling met de stad Groningen en Haren plaatsvinden.

In Haren is besluitvorming in voorbereiding. De inwoners van Haren worden hier actief bij betrokken en het college van Burgemeester en Wethouders oriënteert zich in dit proces op dit moment nog bij de omliggende gemeenten. Wij hebben onlangs in onze brief van 4 november jongstleden nogmaals aan de gemeente laten weten dat wat ons betreft een zelfstandig Haren niet aan de orde is. “

Haren en Ten Boer: ‘eenheid in verscheidenheid’

In reactie hierop zijn we over de herindeling met Haren en Ten Boer onveranderd van mening dat een gemeente waar Groningen, Haren en Ten Boer opgaan een duidelijke meerwaarde heeft. Het herbergt meer kwaliteiten dan de gemeenten voorheen afzonderlijk. Onze benaderingswijze is die van ‘eenheid in verscheidenheid’, dus met respect voor de eigenheid en identiteit van de kernen binnen deze nieuwe gemeente. De gemeente als totaal zou op tal van zaken een sterke positie gaan innemen.

Tegelijkertijd is ook duidelijk dat de aard van een dergelijke gemeente een andere zal worden dan de gemeente Groningen nu is. De gemeente Groningen is nu behoorlijke compact/centrum stedelijk. In deze nieuwe gemeente zou dit minder zijn met meer plattelands(kernen). Dit past in zekere zin ook bij een gewenste omslag in het functioneren van onze organisatie; meer wijk en buurtgericht.

Keuze voor volwaardige herindeling

Als het gaat om een herindeling blijven wij Haren en Ten Boer open en uitnodigend. Daarbij is onze randvoorwaarde dat de keuze voor een herindeling een volwaardige moet zijn. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een volledig nieuwe gemeente (dus niet op basis van onderlinge ‘inkooprelaties’).

Mocht Haren en/of Ten Boer de intentie hebben om met Groningen her in te delen dan willen we allereerst de financiële en organisatorische gevolgen daarvan in beeld brengen (herindelingsscan).

Over een eventuele herindeling blijven wij in contact met de colleges van onze nabuurgemeenten. Zodra sprake is van nieuwe ontwikkelingen, komen we daar richting uw raad zo spoedig mogelijk op terug.

Grenscorrectie Meerstad

Tenslotte de grenscorrectie Meerstad. In overleg en samenwerking met het college van de gemeente Slochteren willen we een ontwerpvoorstel maken voor de grenscorrectie Meerstad. Slochteren gaat in een herindelingsproces met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde. Voor de grenscorrectie Meerstad is tussen deze gemeenten afgesproken dat de gemeente Slochteren namens deze gemeenten met de gemeente Groningen om tafel zit. Het uiteindelijke voorstel is in beide gemeenteraden (Groningen en Slochteren) aan de orde.

Wij gaan er vanuit dat wij medio 2015 een ontwerp besluit kunnen voorleggen. Dit besluit gaat vervolgens de inspraak in. Waarna in het najaar van 2015 een definitief besluit in beide raden kan worden genomen. We zijn nog in nader beraad met de provincie of het proces van de grenscorrectie parallel kan lopen aan het proces van de herindeling (voor Slochteren en/of Groningen). Uiteindelijk kan, afhankelijk van de geldende procedures, de grenscorrectie op 1 januari 2016 of 1 januari 2018 (c.q. na afloop van de herindeling van Slochteren en/of Groningen) worden geëffectueerd.

Inzet grenscorrectie: exploitatiegebied

De insteek van ons collegeprogramma is: 'Meerstad bestuurlijk en financieel zoveel mogelijk in een hand.' Hierbij past het om de grenscorrectie langs lijnen van het exploitatiegebied (= op basis van de grondpositie van de gemeente Groningen) Meerstad vorm te geven. Dit is ook ons uitgangspunt in de gesprekken met Slochteren.

In overleg met Slochteren kiezen we er op dit moment voor om niet in te zetten op het gehele plangebied Meerstad (dit is inclusief Harkstede). Tegelijkertijd blijft er wel een samenhang in 'wonen, werken, leven en voorzieningen' tussen Harkstede en Meerstad bestaan. De duurzame ontwikkeling van zowel Meerstad als Harkstede is een nadrukkelijk aandachtspunt in onze nadere voorstellen.

Vervolg

Wij gaan er vanuit dat wij u medio 2015 een ontwerp grenscorrectie Meerstad kunnen aanbieden. Verder zullen we u zo spoedig mogelijk informeren als er vanuit Haren en Ten Boer al dan niet stappen worden ondernomen op weg naar een herindeling.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long tail.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more fluid handwritten signature in black ink, starting with a circular flourish.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Aan Provinciale Staten

Datum : 18 NOV. 2014
 Briefnummer : 2014-47.380/47/A.15, PPM
 Zaaknummer : 546810
 Behandeld door : Pol, E.P.
 Telefoonnummer : (050) 316 4549
 E-mail : e.pol@provinciegroningen.nl
 Antwoord op :
 Bijlage :
 Onderwerp : Gemeentelijke herindeling - Stand van zaken open overleg oostelijk Groningen

Geachte dames en heren,

Bij brieven van 8 juli (briefnummer: 2014-26.173/27/V2, PPM) en 19 augustus (briefnummer: 2014-34.012/34/A.11, PPM) jongstleden hebben wij u op de hoogte gesteld van ons besluit om per september 2014 het open overleg te starten met de 9 betrokken gemeenten in het oostelijk deel van onze provincie. De gemeente Groningen participeert in het open overleg in verband met een mogelijke grenscorrectie ten aanzien van Meerstad. Graag willen wij u met deze brief informeren over de voortgang in het lopende traject.

Aanleiding en achtergrond

Tijdens een informatiebijeenkomst voor de betreffende colleges van Burgemeester en Wethouders op 27 augustus jongstleden hebben wij een toelichting gegeven op ons besluit en op de inrichting van het open overleg. Omdat de gemeenten niet tot een gedeeld beeld zijn gekomen over een samenhangende en regionaal evenwichtige nieuwe gemeentelijke indeling, zijn wij het open overleg gestart om te verkennen op welke wijze dat wel tot stand gebracht kan worden.

Doel van het overleg is om een zo gedragen mogelijke oplossingsrichting tot stand te brengen, die voldoet aan de uitgangspunten en criteria zoals beschreven in de - door uw Staten vastgestelde - bijlage 1 van onze Visie op de bestuurlijke organisatie van 2 juli 2013. Daarbij hebben wij als uitgangspunt dat dit een nieuwe indeling moet zijn die voor het hele gebied voldoende evenwichtig is. Met het oog op een toekomstbestendige indeling in regionaal verband is het derhalve van belang te verkennen welke oplossingen denkbaar zijn. In het licht van bovenstaande is onze inzet erop gericht om ons initiatief op grond van artikel 8 Wet algemene regels herindeling (Wet arhi), waar mogelijk, terug te geven aan de gemeenten. Die kunnen vervolgens een herindelingsprocedure op gemeentelijk initiatief opstarten gericht op het effectueren van een herindeling per 1 januari 2018.

Het is dus uitdrukkelijk niet op voorhand de bedoeling dat ons college zelf een herindelingsontwerp voor de gehele regio opstelt. Dat is wat ons betreft pas in uiterste instantie aan de orde. Dit sluit aan bij onze opvatting dat gemeenten in

GEDEPUTEERDE STATEN

eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor de versterking van hun bestuurskracht. Deze opvatting hebben wij in alle gesprekken ook met nadruk naar voren gebracht.

Op grond van de Wet arhi zijn de colleges van Burgemeester en Wethouders in dit proces onze primaire gesprekspartner. Met hen is tijdens de informatiebijeenkomst op 27 augustus jongstleden overeengekomen dat de gesprekken in het kader van het open overleg een vertrouwelijk karakter hebben. Wij hebben met de colleges afgesproken dat zij - binnen de kaders van het niet-openbare karakter van de gesprekken - de raden hier op passende wijze bij betrekken.

Het spreekt voor zich dat wij ons conformeren aan de afspraak inzake het vertrouwelijke karakter van het overleg, zodat wij in deze fase van het open overleg geen mededelingen kunnen doen over de inhoud van de gevoerde gesprekken tot nog toe. Dat neemt niet weg dat wij het passend achten om u nader te informeren over de actuele stand van zaken binnen de lopende procedure van het open overleg, gelet op uw rol bij de aanloop en voortgang van het herindelingsdossier in onze provincie tot nog toe.

Stand van zaken

Het open overleg vindt plaats in een aantal gespreksronden. Het is gebruikelijk dat deze gesprekken worden gevoerd door een delegatie uit het college van Gedeputeerde Staten. Namens ons college wordt de gespreksdelegatie gevormd door commissaris van de Koning Van den Berg en gedeputeerde Wilpstra. Met de colleges van de betrokken gemeenten hebben wij inmiddels een of meerdere gesprekken gevoerd, zowel individueel als clustergewijs. Daarbij kiezen wij voor een flexibele opzet, om optimaal in te kunnen spelen op de actuele ontwikkelingen in de regio.

Tot ons genoegen ervaren wij in de gevoerde overleggen een constructieve grondhouding bij onze gesprekspartners om vanuit regionaal perspectief naar bestuurlijke oplossingen te kijken. Hierdoor vindt ook daadwerkelijk een gezamenlijke verkenning plaats naar de mogelijkheden om voor de inwoners van de regio de noodzakelijke stappen te kunnen zetten. Het uitgangspunt dat de urgente sociaal-economische vraagstukken vragen om bestuurlijke schaalvergroting wordt in de regio herkend en erkend.

In de gesprekken hebben wij de gemeenten gevraagd naar mogelijke alternatieve herindelingsvarianten. Dit heeft als doel om ruimte te kunnen vinden voor een gerichte oplossing, die enerzijds kan rekenen op regionaal draagvlak en anderzijds ook in voldoende mate een wezenlijke schaa sprong inhoudt: een schaalvergroting die leidt tot bestuurskrachtige gemeenten, die in staat zijn een samenhangende aanpak van de majeure maatschappelijke opgaven vorm te geven en die zijn toegerust voor een adequate dienstverlening aan de burger.

Wij stellen, mede op basis van gevoerde discussies in de gemeenteraden, vast dat de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde kiezen voor de variant bestaande uit deze drie gemeenten. Bij de vorming van een gemeente op deze schaal is er naar onze mening sprake van een robuuste nieuwe gemeente. Een dergelijke gemeente moet in staat geacht worden als zelfstandige entiteit in zowel de regionale context als in relatie tot haar maatschappelijke partners een speler van formaat te zijn.

Al met al kunnen wij stellen dat wij in de concrete ontwikkelingen in de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde voldoende aanknopingspunten zien die - uiteraard binnen de context van het lopende proces - goede elementen in zich dragen om als constellatie te kunnen passen in een

regionaal totaalbeeld van een nieuwe gemeentelijke indeling. Wij hebben de gemeenten uitgenodigd om binnen het lopende arhi-traject tot een nadere uitwerking van de inhoudelijke visie te komen.

Deze ontwikkeling vraagt de overige gemeenten om tot een afweging te komen wat een dergelijke ontwikkeling betekent voor de eigen standpunten, zeker daar waar dit niet in overeenstemming is met de door hen uitgesproken voorkeursvarianten. Langs de lijnen die wij hierboven hebben geschetst vormt dit ook mede de input voor de gesprekken met de gemeenten Bellingwedde, Pekela, Oldambt, Stadskanaal, Veendam en Vlagtwedde. In de gesprekken met deze gemeenten constateren wij ook bij hen, rekening houdend met hun uitgangspunten, de wens om vanuit de inhoudelijke opgaven naar passende bestuurlijke oplossingen te zoeken.

De nieuwe lokaal-bestuurlijke constellatie in onze provincie bestaat in onze ogen uit een agglomeratienetwerk met een beperkt aantal gemeenten. Krachtige gemeenten die, elkaar aanvullend met elk hun eigen specifieke kwaliteiten, als stevige partner van zowel Stad, provincie, maatschappelijke instellingen als ook bedrijfsleven kunnen optreden. Hierbij is oog voor de positie van Oldambt als jonge gemeente die in 2010 is gevormd vanuit de specifieke gebiedsopgave van Blauwestad. Tegelijk wordt in de actuele context het belang erkend van een krachtige samenwerking van Oldambt met andere sterke partners in de regio.

Met alle negen gemeenten in de regio voeren wij op dit moment nog overleg. Vanzelfsprekend zullen wij vanuit onze formele rol alle ontwikkelingen in de deelgebieden binnen de regio op eigen merites beoordelen bij ons finale standpunt ter afsluiting van het open overleg.

De overige delen van de provincie

Ondanks het feit dat deze brief het primaire doel heeft u op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen in Oost-Groningen, lijkt het ons wenselijk hier ook in het kort de actuele stand van zaken te schetsen binnen Noord-Groningen, het Westerkwartier en het cluster Groningen-Ten Boer-Haren. In het Westerkwartier wordt constructief samengewerkt op weg naar een nieuw te vormen gemeente. Besluitvorming in de gemeenteraden wacht nog op duidelijkheid over de positie van Middag-Humsterland. Hier ligt een samenhang met de keuze van de gemeenten voor de definitieve herindelingsvariant in Noord-Groningen. In Noord-Groningen zijn de onderzoeken naar de vorming van een G7-gemeente, die wordt gespiegeld aan drie alternatieve herindelingsvarianten (de vorming van twee gemeenten, met een wisselende toedeling van het Eemshavengebied) inmiddels afgerond. Mede op basis daarvan zal de besluitvorming in de colleges en een voorstel aan de raden op zo kort mogelijke termijn plaatsvinden. In het cluster Groningen-Haren-Ten Boer loopt bij Ten Boer een aanvraag voor de artikel 12-status. Het artikel 12-rapport van het ministerie van BZK wordt de komende weken verwacht. Mede op basis hiervan kan dan ook nadere besluitvorming over de standpuntbepaling van college en raad ten aanzien van herindeling met de stad Groningen en Haren plaatsvinden. In Haren is besluitvorming in voorbereiding. De inwoners van Haren worden hier actief bij betrokken en het college van Burgemeester en Wethouders oriënteert zich in dit proces op dit moment nog bij de omliggende gemeenten. Wij hebben onlangs in onze brief van 4 november jongstleden nogmaals aan de gemeente laten weten dat wat ons betreft een zelfstandig Haren niet aan de orde is.

Tot slot

In de Wet arhi is vastgelegd dat de fase van het open overleg ten hoogste zes maanden kan duren. Dit betekent dat wij eraan zijn gehouden het open overleg uiterlijk op 1 maart 2015 af te ronden. Het verdere verloop van het open overleg is afhankelijk van de mate waarin uit de gesprekken duidelijk wordt op welke wijze een nieuwe gemeentelijke indeling kan worden gerealiseerd, die aansluit bij onze uitgangspunten en criteria. Wij zullen uw Staten begin 2015 informeren over onze inhoudelijke duiding van het gevoerde overleg en het daaraan door ons te verbinden procedurele vervolg ten aanzien van de beoogde vorming van nieuwe gemeenten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben kunnen informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Een afschrift van deze brief hebben wij gezonden aan:

- Colleges en raden van de gemeenten in Groningen
- Bestuur van de VGG